

Halduskorralduse õiguslikke probleeme

Prof Arno Almann, *sotsiaalteaduste doktor, EBSi õiguse ja avaliku halduse õppetooli juhataja*

Probleeme diskussiooniks:

1. Halduskorralduse areng Eesti taasiseseisvumise järgsel perioodil on olnud süsteemitu ja ebakindel, kontseptuaalselt määratlemata, teoreetiliselt põhjendamata ning organisatsiooniliselt ja õiguslikult tagamata. Koostatud avaliku halduse reformi- ja arengukavades on tunnetatavad taotluste ja võimaluste lahknemine, oskamatus ühismõõdistada halduskorralduse mudeli funktsionaalseid, organisatsioonilisi ja õiguslike parameetreid, mistõttu kavandatu elluviimisel on jõutud rakenduslikule ummikteele. Halduskorralduse praktikas tõusetunud probleemidele on püütud lahendusi leida erinevate organisatsiooniliste ja õiguslike üksiklahendite abil (riigi kohahaldusorganite ja maavalitsuse funktsioonide ümberjaotamine, abiministrite ametikohtade loomine, regionaalhalduse reformikava koostamine jt). Toimunud muudatuste ja kavandatavate reformikavade elluviimise tagajärjeks on tasakaaluhäired riigi- ja kohaliku omavalitsuse suhetekorralduses, jätkuv trend riigi haldussuutlikkuse languses ning usalduskriisi süvenemine kodanike suhetes riigivõimu ja ka kohaliku omavalitsusega.

Küsimus: Kas halduskorralduse arengu takistavaks teguriks on olnud poliitilise tahte puudumine, ühiskonna arengu vajadustest lähtuva halduskorralduse teoreetiliste aluste ja uurimusliku tegevuse nõrkus või haldusorganisatsiooni suutmatus või vastupanu ennast reformida?

2. Avaliku halduse organisatsiooni võib metodoloogilises plaanis käsitleda kolmes tasakaalustatud mõõtnes: funktsionaalses, organisatsioonilises ja õiguslikus, mis moodustab erinevaid haldustasandeid ja halduskandjaid omavahel seotud tervikliku süsteemi. Selle süsteemi ühe osa (haldustasandi või halduskandja) funktsioonides, organisatsioonis ja õigusseisundis toimuvate muudatustega peavad kaasnema muudatused ka süsteemi teistes osades ja süsteemis tervikuna.

Küsimus: Kas haldusõiguse areng vastab avaliku halduse muutunud vajadustele ning millised on halduskorralduse õiguslikus reguleerimises seni toimunud muudatuste mõjud avaliku halduse organisatsiooni tasakaalustatud koostoimele?